

**DE
BURGE
MEESTER**
YVES PEIRSMAN

Houtekiet
Antwerpen / Amsterdam

© Yves Peirsman / Uitgeverij Houtekiet 2020
Houtekiet, Schaliënstraat 1 bus 11, B-2000 Antwerpen
info@houtekiet.be
www.houtekiet.be

Omslag Mark Hesseling
Foto auteur © Sophie Peirsman
Opmaak www.intertext.be

ISBN 978 90 8924 878 7
e-ISBN 978 90 8924 879 4
D 2020 4765 42
NUR 330

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission of the publisher.

De burgemeester heeft ons iets misdaan,
Wij leerden, door zijn schuld, het leven haten.
Wij zullen allemaal zijn stad verlaten,
Die dood zal liggen in het licht der maan.

En hij alleen, hij kan hier niet vandaan,
Hij heeft geen wezen meer om mee te praten,
En moet, in zijn huis aan de groote laan,
Voor immer uitzien op zijn leege straten.

Het gras zal groeien in de magazijnen,
De waar bederven bij de winkeliers,
En huis na huis, en steen na steen verdwijnen...

Alles zal dood zijn als in Babylon,
Geen lied van vogels en geen kreet van dieren,
Niets dan de kou, de wind en soms wat zon.

JAN VAN NIJLEN

Hij komt toch wel?

Het was eigenlijk ludiek bedoeld. De partij had de duurste congreslocatie van de stad afgehuurd. Het imposante paleis in de buurt van het marktplein behoorde in de achttiende eeuw toe aan een van de invloedrijkste adellijke families van Antwerpen. De combinatie van rococo-elementen en classicistische architectuur verleende de zalen precies de juiste mix van statigheid en weelde voor een gebeurtenis als deze. In de receptiezaal op de eerste verdieping hadden vijf werklui gisteren een podium geïnstalleerd met daarop een fonkelende trap die aan de legendarische televisieshows van de jaren tachtig deed denken. Bovenaan de twintig treden vervulde een donkerrood gordijn de set. De bedoeling was dat de kandidaten op de stadslijst onder het oog van de verzamelde pers een voor een de trap zouden afdalen. Pompeuze muziek zou hun entree begeleiden.

‘Prachtig,’ mompelde Bram Mertens. De stafmedewerker organisatie en logistiek was in zijn nopjes. De setting voor de feestelijke middag was precies zoals hij die zich had voorgesteld. De zonnestralen vielen rijkelijk binnen door de hoge ramen van de historische zaal, en de bloemen op de receptietafels pasten verrassend goed bij het beige behang tegen de muren. Wie hier zijn kandidaten kon voorstellen, had de verkiezingen al half gewonnen.

Hij keek snel op zijn horloge. Er restte nog ongeveer een kwartier voor de eerste journalisten zouden arriveren. Alle kandidaten hadden zich al verzameld in de aanpalende ruimte. Vandaar konden ze onopvallend de smalle, metalen trap in de coulissen bereiken die hen naar de achterkant van het rode

gordijn zou brengen. Zenuwachtig repeteerden de deelnemers met een sprekende rol nog even de zinnen waarmee ze zich aan de pers zouden voorstellen. Het geroezemoes vulde de zaal. Bram overliep voor de laatste keer zijn lijst met aanwezigheden. Negenenveertig namen hadden een vinkje naast zich gekregen. Enkel de burgemeester ontbrak. De stafmedewerker maakte zich daar echter geen zorgen over. Het zou hem niets verbazen mocht de man met een kwartier vertraging de zaal binnenkomen, en nog steeds van alle aanwezigen de meest professionele indruk maken.

Langzaam druppelden de eerste journalisten binnen. Bram stelde tevreden vast dat alle kranten een reporter hadden gestuurd, inclusief de redacties waar de rechtse partij wat minder goed in de markt lag. Hij had dan ook niets aan het toeval overgelaten. Op de uitnodiging had hij benadrukt dat er exclusieve hapjes zouden zijn. Hij had dure champagne in het vooruitzicht gesteld. Het was opnieuw bewezen: zelfs de meest linkse rakkers lieten zich door eten en drank verleiden.

Dertig minuten later sloot Bram de deuren van de zaal. Er stonden in totaal nu zo'n honderd mensen rond de receptietafels verzameld. Verwachtingsvol keken ze in de richting van het podium. Bram knikte naar de technicus achterin. De blinden voor de ramen sloten zich automatisch, en op het grote scherm boven het podium verschenen luchtbeelden van de stad. Even haperde het geluid, maar dan klonk ook de soundtrack door de boxen.

De opname van het filmpje had bloed, zweet en tranen gekost. Al een jaar lang werkte een hele ploeg aan de voorbereiding. De regisseur wilde de stad dan ook in alle seizoenen van haar mooiste kant laten zien. Er waren slowmotions, splitscreens en timelapses. De makers hadden zelfs een drone gekocht.

Het resultaat mocht er wezen. De beelden toonden een paradijs om te wonen en te werken. In de lente beklommen schattige eekhoorns de ontluikende bomen in de parken. Zodra de zomer aanbrak, vulden terrasjes met kleurrijke parasols de historische pleinen. Tot diep in de herfst speelden lachende kinderen tussen de bonte bladeren in zandbakken en speeltuinen. In de winter leek zelfs de haven, die weinig mensen als mooi zouden omschrijven, vanuit de lucht wel een kunstwerk. Een modern kunstwerk misschien, maar dan een dat zelfs de meest conservatieve leden van de partij kon bekoren. Glimlachend keek Bram naar het portret van zijn geboortestad. Hoewel hij het filmpje al zo vaak had gezien, ontdekte hij voortdurend nieuwe dingen: het schattige meisje met haar knuffel in de winkelstraat, de felblauwe oldtimer op de kaaien. Hij kreeg zowaar een krop in de keel.

Toen de laatste violen verstomden, beklom de ceremoniemeester het toneel. De secretaris van de lokale afdeling fleurde elk jaar met veel plezier de lokale nieuwjaarsreceptie op en wilde ook vandaag maar wat graag de honneurs waarnemen. Bram vond de man net iets te rad van tong, maar gunde hem die five minutes of fame. Zelf voelde hij zich achter de schermen meer op zijn gemak. Op de tippen van zijn tenen sloop hij de receptieruimte uit. Geruisloos sloot hij de deur achter zich. In de gang haastte hij zich naar de aanpalende ruimte dertig meter verder. De eerste vijf kandidaten stonden al aan te schuiven bij de deur die naar de trap leidde, precies zoals afgesproken. Bram checkte voor een laatste keer de lijst in zijn handen. Iedereen was er. Alleen van de burgemeester ontbrak nog altijd elk spoor. Nu begon hij toch langzaam zenuwachtig te worden.

In zijn broekzak trof hij enkel een verfrommelde zakdoek aan. Waar was zijn gsm gebleven? Die zat waarschijnlijk in de

binnenzak van het jasje dat hij bij de technicus had achtergelaten. Hij opende de deur van de receptieruimte op een smalle kier en wurmde zich naar binnen. Alle ogen waren gelukkig op het podium gericht. Enkel de technicus merkte Bram op, en gebaarde met opgestoken duim dat alles perfect verliep. Bram knikte nerveus terug. Opgelucht zag hij zijn jasje over de stoel van de medewerker hangen. Hij vond de gsm in de binnenzak en glipte de zaal opnieuw uit. Zodra de deur achter hem toeviel, riep hij het nummer van de burgemeester op. Gespannen drukte hij de gsm tegen zijn oor. De beltoon klonk één, twee, drie keer, dan nam de ingesproken boodschap van het antwoordapparaat het over. Waar hing de burgemeester toch uit? Bram wist goed genoeg dat de man niet op elk moment van de dag zijn telefoon kon opnemen, maar hij had beloofd de middag volledig vrij te houden. Zijn baas was een man van zijn woord. Hij leefde voor de politiek. Hij zou zijn partijgenoten nooit in de kou laten staan.

Het noodnummer dan maar? Naast zijn eerste toestel droeg de burgemeester steeds een tweede gsm bij zich. Slechts een handvol mensen kenden het nummer. Ze mochten het niet op hun telefoon opslaan, maar hadden het allemaal vanbuiten geleerd. Er waren duidelijke afspraken gemaakt over wanneer ze konden bellen. Uitsluitend in absolute noodgevallen, als het niet anders kon. Voor een oproep op deze lijn zou de burgemeester zelfs zijn belangrijkste vergaderingen onderbreken. In tegenstelling tot het andere toestel stond het 's nachts niet in vliegtuigmodus. Bram twijfelde. Was dit een noodgeval? Kon het niet anders?

Hij vormde het geheime nummer. De burgemeester had vaak genoeg herhaald hoeveel waarde hij aan de voorstelling van de verkiezingslijst hechtte. Het was van levensbelang dat hij de sjerp dit najaar opnieuw kon veroveren. Natuurlijk wist

hij dat de meeste kiezers hun stem door het beleid van de afgelopen jaren lieten bepalen. Toch kende hij als geen ander de waarde van het showelement, van een feestje zo af en toe. Hij had tenslotte zijn eigen bekendheid aan een spelprogramma te danken. Opnieuw stelde de beltoon Brams geduld op de proef. Eén, twee, drie, vier, vijf. Alweer belandde hij bij de voicemail. Die stond hem deze keer niet met de stem van de burgemeester, maar met de veilige vrouwenstem van de mobiele provider te woord. 'Fuck.' Bram verbrak onrustig de verbinding. Hij liep de brede trap van het congresgebouw naar beneden, dan weer omhoog. Zijn telefoon hield hij in de hand. Boven in de traphal keek hij links en rechts, alsof hij verwachtte dat de burgemeester plots door een van de deuren tevoorschijn zou komen. Hij checkte zelfs even de toiletten, maar alle hokjes waren leeg.

In de zaal was ondertussen kandidaat nummer zestien aan de beurt. Enthousiast stelde de vrouw de beleidspunten voor waar zij graag mee haar schouders onder zette. Ze vond het belangrijk om zich veilig te voelen in haar stad, verkondigde ze. Ze waande zich hoe langer hoe meer een vreemde in haar eigen wijk. Bram had moeite om zich op haar woorden te concentreren. Elke tien seconden controleerde hij het scherm van zijn gsm.

Een voor een daalden de kandidaten de trap af. De voorstelling verliep vlekkeloos. De mannen en vrouwen op de lijst toonden zich innemend en toch professioneel. De pers at uit hun hand. Geen enkele kandidaat had een black-out, niemand struikelde over de treden. Toch telde Bram angstig de minuten af. Nog tien kandidaten... Nog zeven... Toen er nog slechts vijf mensen aan de beurt moesten komen, vluchtte hij opnieuw naar de ruimte ernaast. Ook daar vroegen de aanwezigen zich ondertussen hardop af waar de burgemeester bleef. 'Weet jij

waar hij is?’ ‘Hij komt toch wel?’ Bram veegde met zijn zakdoek het zweet van zijn voorhoofd. ‘Geen idee, ik kan hem niet bereiken.’ Om te bewijzen dat hij de waarheid sprak, belde hij opnieuw beide nummers op. Met de telefoon nog tegen zijn oor schudde hij het hoofd.

Toen hij opnieuw naast de technicus postvatte, was de derde kandidaat aan de beurt. ‘Heeft hij oortjes in?’ vroeg Bram aan de man achter de geluidstafel. Hij wees naar de ceremoniemeester op het podium. De technicus antwoordde negatief.

Dan moest Bram het probleem maar anders oplossen. Toen de ceremoniemeester de tweede kandidaat aankondigde, probeerde hij met brede gebaren de aandacht te trekken. Natuurlijk merkte de man er niets van. Ook tijdens het korte interview hield hij zijn ogen voortdurend op de kandidaat gericht. ‘Bedankt, Clara,’ rondsloeg hij af, ‘we zijn zo blij dat je erbij bent in oktober.’ Hij begeleidde haar naar de voorlaatste lege stoel voor het podium.

‘Dat betekent, dames en heren, dat we bij de laatste kandidaat zijn aanbeland. Er staat nog maar één iemand bovenaan de trap.’

Bram wuifde en schudde met zijn hoofd, maar het mocht niet baten. De ceremoniemeester ging onverstoord verder. ‘En zoals iedereen weet, zullen de laatsten de eersten zijn. Dames en heren, ik vraag uw applaus voor... de burgemeester!’

Bovenaan de trap openden de gordijnen zich. Even etaleerden ze trots de kale muur, dan vielen ze beteuterd toe. In de zaal keken de journalisten elkaar vragend aan. Iemand lachte nerveus.

‘Dat proberen we nog een keer,’ improviseerde de ceremoniemeester. ‘Dames en heren, een applaus voor... de burgemeester!’

Opnieuw verscheen de beige muur achter de gordijnen. De stemmen in de zaal klonken luider. Bram vloekte. De hele voorstelling mocht dan nog perfect verlopen zijn, het was ongetwijfeld dit debacle dat de journalisten zich zouden herinneren. Hij kon zich de krantenkoppen al inbeelden. *Burgemeester geeft verstek op eigen voorstelling, of Presentatie stadslĳst zonder kopman.* Voor een partij die vaak het verwijt kreeg dat ze te veel afhing van haar ene boegbeeld, was dat een ramp. Hij hoopte dat hij zich vergiste, maar hij durfde er gif op in te nemen: de pers zou hiervan smullen.

Toch had hij het mis. De burgemeester zou de volgende dag alle voorpagina's sieren, op dat vlak kreeg de stafmedewerker gelijk. Geen enkele krant zou echter meer dan een paar zinnen besteden aan de feestelijkheden die Bram zo minutieus had voorbereid. In plaats daarvan reconstrueerden ze de ochtend van de lijsttrekker. Nauwgezet berichtten ze hoe hij vroeg was opgestaan om een looptraining af te werken, een *lange duurloop* zoals zijn vrouw het noemde. Hij had de auto genomen, waarschijnlijk naar een van zijn favoriete trainingslocaties, zoals de heide ten noorden van de stad of de polders in het westen. Ze lieten zijn sportvrienden aan het woord, die vertelden dat een duurloop tussen pakweg vijftien en dertig kilometer kon tellen. De burgemeester verkeerde in een uitstekende vorm, het was niet te voorspellen welke afstand hij die dag wou afleggen. Zijn collega's getuigden dat hij wel vaker 's ochtends ging joggen, dat hij zelfs op het stadhuis twee paar loopschoenen had staan voor als hij er even tussenuit wou knijpen. Dat hij soms vijf minuten voor een vergadering terugkeerde, buiten adem en kletsnat van het zweet, en er toch in slaagde de meeting stiĳt te openen, fris gedoucht en strak in het pak. De speurders verklaarden dat ze elke stap nagingen die de burgemeester die ochtend had genomen. Ze hadden nog geen concrete